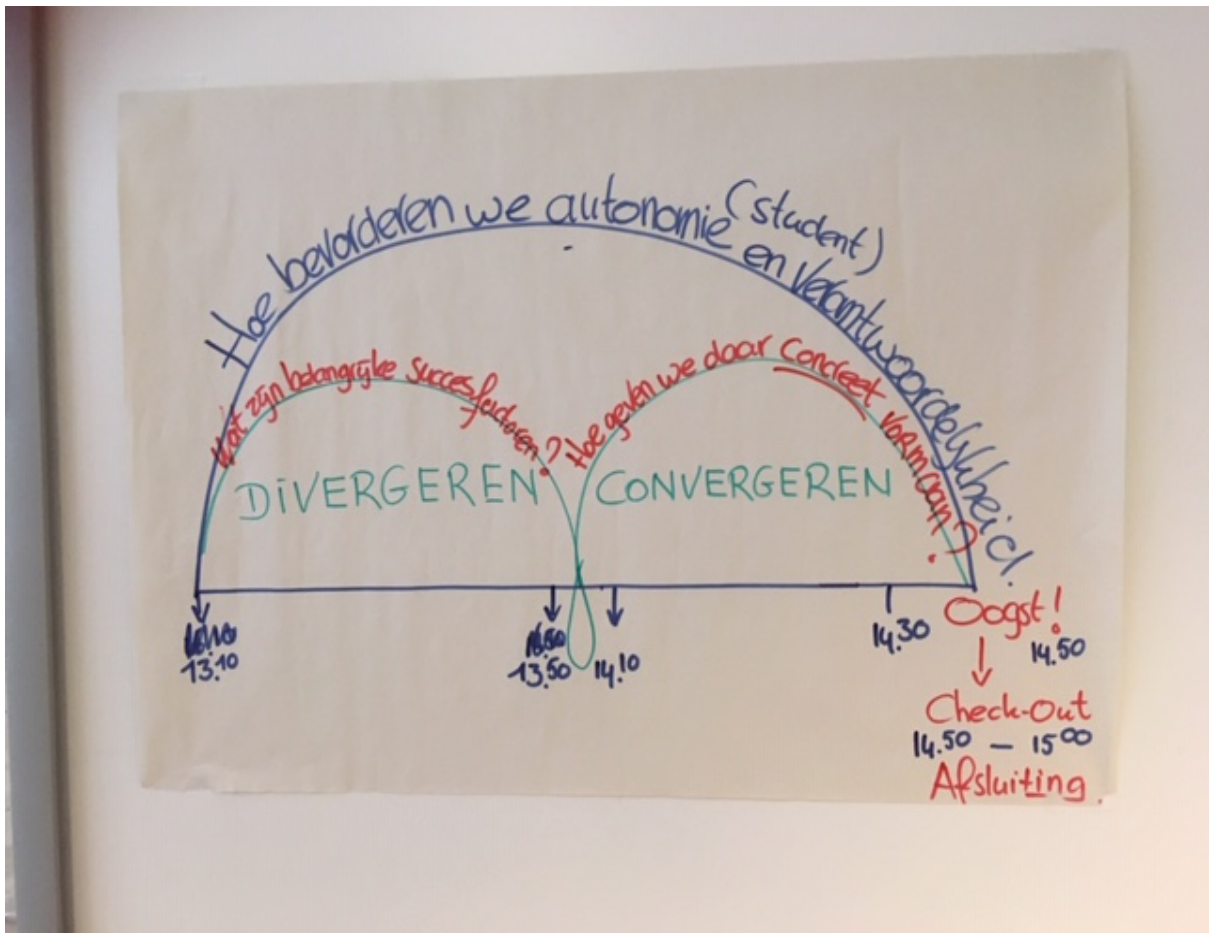

Rapportage ontwikkelgesprek Sociaal Juridische Dienstverlening

8 oktober 2019

Colofon

Datum 16 januari 2020

Versie 1.0

Afdeling Academie Bestuur, Recht & Ruimte

Auteur Dick Hoekman (coördinator professionalisering) en Heleen Baarslag (onderwijskundige)

Inleiding

Op 8 oktober 2019 vond het ontwikkelgesprek plaats behorende bij de visitatie van de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening. Tijdens dit ontwikkelgesprek stond de volgende vraag centraal:

‘Hoe bevorderen we autonomie en verantwoordelijkheid bij de student?’

Doel van dit gesprek was om met deze vraag input te krijgen om de professionaliseringslijn in jaar 3 en 4 verder te ontwikkelen, waarin de student zelf de ruimte krijgt om vorm en inhoud te geven aan zijn/haar ontwikkeling/identiteit als professional

Tijdens dit ontwikkelingsgesprek zijn we met een aantal collega's van de opleiding en de auditpanelleden Eric van de Luytgaarden en Roel Klaassen aan de slag gegaan om een antwoord te vinden op deze vraag.

In dit document vindt u aan de hand van tekst en foto's een weergave van deze dag en wordt uiteindelijk een antwoord gegeven op de vraag die deze dag centraal stond.

Om tot een antwoord op de vraag te komen is de “bogen-methode” gebruikt. Dit houdt in dat we vanuit de centrale vraag zijn gaan divergeren en convergeren.

Divergeren

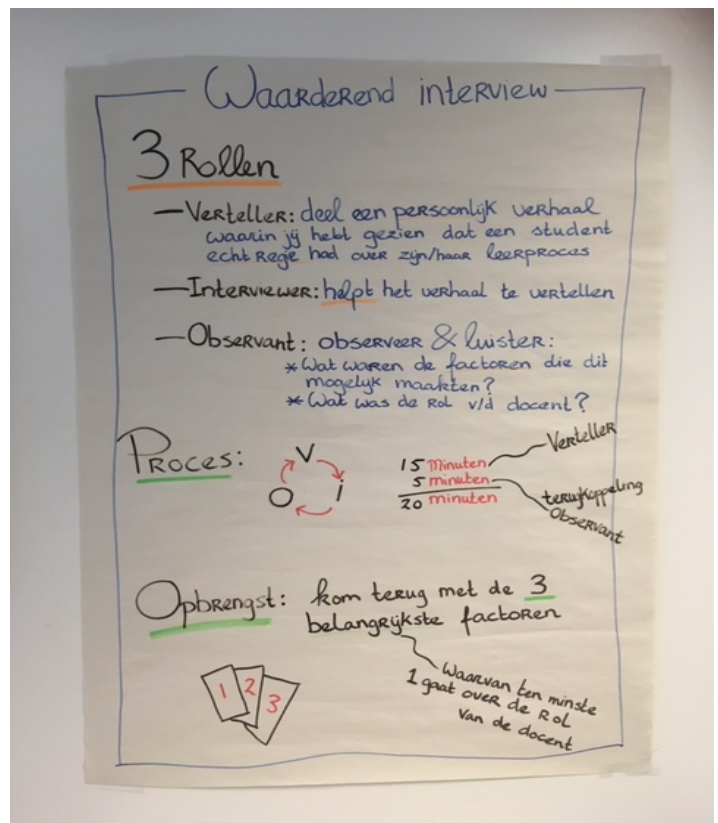
Tijdens het divergeren wilden we een antwoord krijgen op de vraag:

‘Wat zijn belangrijke succesfactoren om de student zelf de regie te laten nemen?’

Hier was sprake van brainstormen en alternatieven en mogelijkheden delen. Hier ging het om de kwantiteit.

In groepen van drie personen hebben we al wandelend verhalen gedeeld waarin we gezien hebben dat een student echt de regie had over zijn/haar leerproces. Dit is gedaan aan de hand van een ‘waarderend interview’. In de afbeelding hiernaast staat de precieze werkwijze weergegeven.

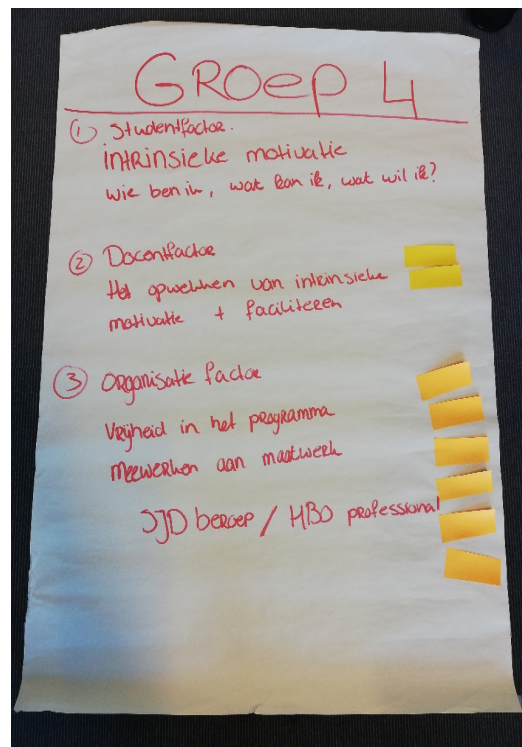
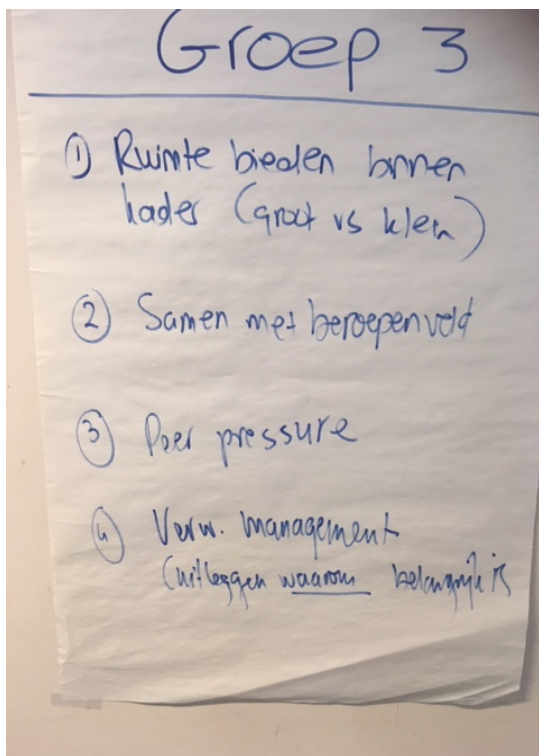
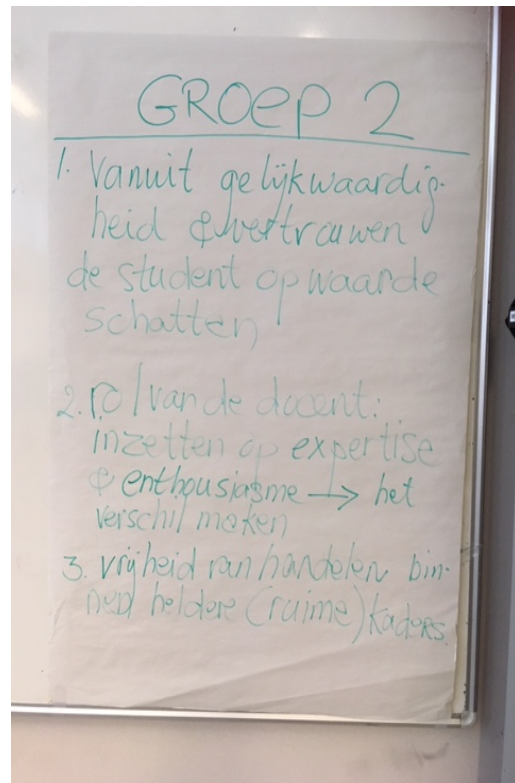
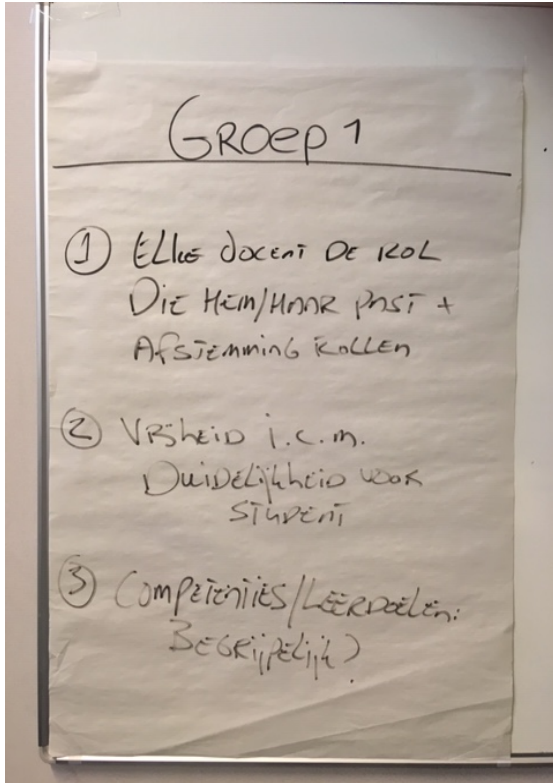
Per groep werden de drie belangrijkste factoren benoemd die van invloed zijn om een student zelf de regie te laten nemen op het leerproces. Dit werd teruggekoppeld aan de overige groepen. De uitkomsten van de vier groepen ziet u in de afbeeldingen op de volgende pagina.

Datum 16 januari 2020

Titel Rapportage ontwikkelgesprek Sociaal Juridische Dienstverlening

Pagina 4 / 6

Convergeren

Op basis van de uitkomsten bij divergeren hebben we onze focus bepaald en keuzes gemaakt. Daarnaast hebben we de aandacht gelegd op wat in de praktijk werkt en hoe we daar vorm aan kunnen geven. Hier ging het om de kwaliteit. Vervolgens zijn we gaan convergeren om een antwoord krijgen op de vraag:

‘Hoe geven we concreet vorm aan deze belangrijke succesfactoren?’

Om te bepalen met welke opbrengsten we aan de slag gaan, hebben we stickers geplakt bij de uitkomsten van het convergeren. Bij de twee succesfactoren die de deelnemers het meest aanspreken hebben zij een sticker geplakt. Met de twee succesfactoren waarbij de meeste stickers zijn geplakt, zijn we verder aan de slag gegaan. Hieruit kwamen de volgende twee succesfactoren naar voren:

1. Vrijheid in het programma voor de student en als docent mee werken aan maatwerk;
2. Elke docent een rol die hem/haar past.

Daarna zijn we in twee groepen uiteen gegaan en hebben we onder leiding van twee gespreksleiders de succesfactoren concreter uitgewerkt. De concrete uitwerking van de succesfactoren is hieronder weergegeven.

1. ‘Vrijheid in het programma voor de student en als docent mee werken aan maatwerk’

- a. Vrijheid in het maken van keuzes in de volgorde van het studieprogramma. Dat betekent dat we van de student willen weten wat zij nodig hebben om die keuzes weloverwogen te kunnen maken.
- b. Het maken van keuzes betekent nog niet de definitieve route (“de route is nog niet de weg”) Situaties en gebeurtenissen kunnen van invloed zijn op de studievoortgang van de student; van belang is om het proces te blijven volgen en ondersteunen.
- c. De student de vrijheid geven om keuzes te maken op welke wijze hij/zij wil gaan werken aan de competenties in de beroepspraktijk. Van belang is om het beroepenveld hierin een duidelijke rol te geven.
- d. De opleiding zal zich hierbij focussen op het geheel en de samenhang van competenties die vanuit de beroepspraktijk worden gevraagd. Op deze wijze kunnen we op een meer holistische manier beoordelen en anticiperen op veranderingen in die beroepspraktijk. Door deze werkwijze voorkomen we een al te analytische beoordelingswijze op specifieke prestatie-indicatoren.
- e. Bovenstaande betekent dat we het onderwijs in het curriculum anders moeten gaan inrichten: meer vraaggestuurd dan aanbodgericht. Tevens betekent dit dat, willen we de student keuzes laten maken, er een flexibel studieprogramma moet zijn.
- f. Bovenstaande maakt dat we als opleiding SJD-Deventer de ruimte benutten om de opleiding beter te profileren.

Datum 16 januari 2020

Titel Rapportage ontwikkelgesprek Sociaal Juridische Dienstverlening

Pagina 6 / 6

2. 'Elke docent een rol die hem/haar past'

Als de rol van de student verandert, verandert daarmee ook de rol van de docent. Doel is om de intrinsieke motivatie van de student aan te wakkeren.

- a. De docent inzetten op het vakgebied en de docentrol waar hij/zij bekwaam in is en enthousiast voor is.
- b. Duidelijkheid over de verschillende rollen als docent: inhoudelijk expert, ontwikkelaar, trainer, coach, beoordelaar e.d. en de afstemming hiervan.
- c. Ook als docent wordt je gedrag bepaald door weloverwogen keuzes.

Tot slot

We kijken met zeer veel waardering terug op dit ontwikkelgesprek. Waarbij de activerende werkvorm geleid heeft tot een aansprekende inhoud. Deze inhoud heeft ons geïnspireerd tot nieuwe inzichten en handvatten om het leerproces van studenten van de opleiding SJD beter in te richten en te begeleiden.

De afgelopen jaren is er in de opleiding meer aandacht gekomen voor 'professionalisering'. Door klassen reeds te verdelen in leerkringen en daarin veel aandacht te besteden aan contact, verbinding en de mogelijkheid om zelfstandig van en met elkaar te leren, wordt de basis gelegd voor autonomie en verantwoordelijkheid. Dit willen we zodanig verder uitbreiden, verstevigen en verankeren in ons onderwijs als geheel, dat er een algemeen geaccepteerd leerklimaat ontstaat, waar studenten zich uitgedaagd voelen het beste van zichzelf te geven. Hiermee loopt de opleiding op het gebied van studentenbegeleiding voor op vernieuwingen die op dit moment Saxion breed worden ontwikkeld, aansluitend bij het nieuwe Saxion Onderwijs Model (SOM).

Door de flexibilisering van het curriculum in jaar 3 en 4 is er niet alleen meer sprake van onderwijsaanbod, maar richten we ons ook meer op de onderwijsvraag van studenten. Het geven van keuzemogelijkheden bevordert de autonomie van studenten. De facilitering daarvan zal een uitdaging worden, maar we willen nu anticiperen om gebruik te maken wat daarin mogelijk is.

De focus op eigen regie en autonomie bij talentontwikkeling van studenten willen we behouden door een bijdrage te leveren aan verder onderzoek naar nieuwe didactische en pedagogische aanpakken op dit gebied, zodat we actief kunnen inspelen en deelnemen op veranderingen.

De gestandaardiseerde onderwijs- en kwartievaluaties dienen aangepast te worden, waardoor studenten de gelegenheid krijgen te scoren op aspecten van motivatie, regie en autonomie, waardoor verbeteringsuggesties door de studenten kunnen worden toegepast.

Voor docenten is het van belang te kunnen evalueren op de effectiviteit van de diverse nieuwe rollen (van kennisexpert, tot consultant en professionaliseringscoach) zich hierin verder kunnen bekwamen en ontwikkelen.

Op deze wijze verwachten we, in samenwerking met de beroepspraktijk, een constructieve onderwijsbijdrage te kunnen leveren aan een professionele SJD'er die in staat is zich, zowel kritisch als reflectief, te bewegen in een voortdurend veranderende samenleving.